

ILLVSTRISSIMO ET AMPLISSIMO VIRO DOMINO D.
IOANNI IACOBO
BARRILLON,
CASTILIONIS TOPARCHO. SACRI
CONSISTORII COMITI, IN SENATV PARISIENSI
INQUISITIONVM PRÆSIDI, &c.

ECIT perfecta dudum tui in me animi propensa voluntas, ut hoc quodcumque est mei muneris, et laboris tibi dicarem, quò tua auctoritate commendatum felicius prodiret in lucem. Suadebat quoque tuis non alienum moribus argumentum de natura iudicii, quod eorum inflexibilis ordo me tua admoneret constantie incredibilis, quæ Gallicum orbem tandiu sustentavit atque crexit. Cuius quidem vniuersis semper prosperè cessit, et nimis diu desideratum est te iudiciis omnibus interesse, ego verò summi honoris loco duci tuo nomini appendi, quæ de crisi bus expenderam, quæ vel eo nomine rata erant. Quod si acerrimo tuo iudicio diiudicata prober, non verebor iudiciorum aleam subire palamque ac publicè animi sensa promere. Ecquis dubitet veritatem tueri tuo incitatus exemplo? quo probos omnes docuisti à fide, à iustitia nullo inquam terrore dimoueri. Hanc tue mentis integritatem pro meritis et proborum omnium votis Deus Optimus Maximus diuturnitate et felicitate compenses, votum nuncupat.

QVÆSTIO MEDICA

QVODLIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM, DIE IOVIS XVIII. DECEMBRIS.

M. ROLANDO MERLET Doctore Medico, Moderatore.

An signaturæ fetus ab imaginatione?

903

QUÆ rebus omnibus promiscuè generandis sese accommodant, ea, & plura esse, & contraria, & alterationi subiecta, necesse est. Iniqui sunt Dei operum æstimatores, qui corpus humanum, *ἐκ τῆς ἀπορίας τῆς φύσεως*, ex fortuito atomorum concursu consilari putant; dolet enim & patitur animal quoduis, impatibilem se fecit Democritus, sed fortè ridebat. Fictam fuge Anaxagoræ panspermiam, in qua omnia sepulta putes, immensum & confusum chaos est ex quo vix emerges tutus. Homo licet vnum sit, ex vno tamen non est, sed ex pluribus vnum quid efficientibus, ea sunt quatuor corpora simplicia, ex quorum congressu & conspiratione mutua, res omnes constant & sunt, in semine delitescunt, quod ab vtriusque parentibus deciduum, in testibus, mira naturæ providentiâ, virtute singulari excoctum, aliisque quàm elementorum qualitatibus, viribus adornatum, sinus mulicbris qui procreationis appetens quoddam quasi animal est, calore fuscitatum, ad hominis generationem concurret: neque tamen testes, vt pondera telis textorum appensa, aut ad robur cordis, homini dati sunt, vel semini vim vllam admirabilem ac diuinam, generatiuæ parentum vicariam imprimunt, quod quidem generationis materia est, non tamen instrumentum, à quo enim moueretur? neque vitalis esset factus conformatio.

TRES animas humano foetui simul inesse, vel sibi inuicem succedere, dici non potest; non enim prius animal sit, quàm homo. aut planta, quàm animal, sed semine vtroque, tum maris, tum feminae, in vtero probè permixto, & *ὁμοῦ* quadam in actum prorumpente, tertio circiter die forinsecus aduenit anima rationalis, quæ appositam sibi materiam fingit, eiusque partes dissimiles fecerit, tenuiores, & ad spiritus naturam propius accedentes, intro compellit, & in centrum totius molis, vnde viscera primaria, ex crassis verò & magis terrenis, glutinosis tamen, calore loci adueta, membranas foetus humani inuolucra efformat, eaque immortalis substantia totum opus ita componit ad amissum, vt omnia simul, ac semel delineet, nec tamen simul perficiat, *πάντα ὁμοῦς ἀλλ' οὐκ ὁμοῦς πλεονῶν*. quid plura mensuro sanguine in subsidium veniente, & inania replente flamina, nouum animal producit, nec ante cessat moueri, quàm omnia fuerint absoluta, ipsa sibi fabricatur architectaturque domicilium, & accommodatum instrumentum, tota in illius fabrica occupata: nullaue pars corporis est, quæ ab ea non tangatur. aut quæ operam eius cultumve effugiat, immutatione tamen prauâ, quàm illico decens, & idonea sequitur conformatio.

HOC studio factus, generanti perfectè similis euadit, qui similitudinem tollit, tollit & generationem, finis enim agentium similitudo est. Itaque generans quodlibet sibi semper naturâ simile producit, non semper sexu, neque effigie, quæ in specie occurrit similitudo, ex subiecta materia proficiscitur, quæ in sexu, ex principum, quæ feminibus insunt, qualitatum energia & moderatione, quæ verò in effigie est, hanc per quadam simulachra ab vtroque parente spiritibus impressa, & semini permixta fieri puta, secundum quæ anima organorum perfectionem, & similitudinem molitur. Verum quàm sapè opus illud, maximè omnium naturale, ab anima parentum per imaginationem operante immutatur! summa est imaginatricis potentia vis ac necessitas, sine cuius concursu, & actione, intellectio nulla; qui enim intelligit, *ἀλλ' οὐκ ὁμοῦς ἀλλ' οὐκ ὁμοῦς πλεονῶν*, summa quoque in mutandis corporibus, eius vis elucet, homines pestem cogitantes, in eam incidunt aliquando, remedia suopecto genio ignaua & inertia, solâ plerumque imaginatione profunt, & conformatio ipsa rebus conceptis persæpe similis fit, multa tamen imaginationi referuntur accepta, quæ merè imaginaria sunt, & ficticia. An ideo credis Apollonium Thyaneum mirabilia præstitisse? Sanguinem ex interfecti corporis vulnere, præfente sicario, manare? aut quempiam equo insidentem deturbari posse? Hæc sunt animi delirantis figmenta.

IMAGINATIO quantumuis perfectâ, etiam sub ipso Ioue nata, nullâ vi insitâ corpus proprium, alienum internum, externum, aut mouere, aut alterare potest. Dirigit vim motui destinatam, non mouet; humores quidem & spiritus proprii corporis, & ad hanc illamve partem impellit, sed aliarum potentialium ope, hinc alteratione multiplici corpus immutat, ægros ad sanitatem, sanos vero ad ægritudinem conuertit, vim regit formatricem, vnde ipsius in factum vis miranda. quamlibet tamen foetui mutationem non affert, neque enim generis, neque speciei diuersitatem parere potest, gallina serpentem produçura non est, quamuis incubans ouis serpentem insepexit, serpens nequidem secundum aliquam partem rebus effectis planè assimilât, colorem imprimit, sed non quemlibet. An Æthiops album, aut alba Æthiopem in lucem ediderit, dubium, licet toto corpore hirsutos foetus natos fuisse non dubitem: quin etiam membrorum figuram, & numerum euerit. Quod tamen quis cum quatuor cruribus, totidem brachiis, aut gemino capite omnimodâ perfectione absoluto, vi phantasia prodire possit in lucem, vix credo, neque quod gemini, vel tergemini nascantur aliquando, virtuti illius temerè ascribendum est, id si acciderit, non nisi primis conceptionis diebus factum fuisse putandum.

QVOVIS tempore quasuis non inducit signaturas, quolibet tamen vel etiam in fine prægnationis, colores varij, carnea tubercula, fragorum, vix, aut cerasi similitudinem habentia nasci possunt, verum eo tempore praua non fit totius capitis conformatio, nec membrorum excessus aut defectus, neque situs & ordinis mutatio. Vt nec quasuis, nec quolibet gestationis momento notæ imprimuntur, sic qualibet non signat imaginatio, rarò patris, sapius matris maximè dum vtero gerit, circa tertium aut quartum mensem maculas & nœuos inurit, vix vilius virtutis ea est, quam animi phantasmata non sequuntur, quibus tanquam iuuantibus auxiliis, præcipuè verò terrore ac desiderio, foetus rei apprehensa similis euadit, magis id præstare creduntur mulieres cum optatis potiri nequeunt, quàm dum cupiditatem explere potuerunt. Neque verò imaginatio aut per se, aut per phantasmata seu effectiua principia, vel animi perturbationes quicquam determinatum facit. Totum illud negotium per species spiritibus impressas, quæ ad modum exemplaris ad vterum foetumque per arterias appellentes opificem diuigunt, fieri videtur. Nec propier imaginatricis in animam conformantem dominagium id fit, vel eximiam eiusdem cum ea sympathiam, sed vt in humano foetu, in quo tamen sapius, *ὅτι ὁμοῦς ἀνθρώπου ὁμοῦς ἀνθρώπου ἐστὶν ἡ φύσις καὶ τῶν ὁμοίων*, sic in belluino specierum ad conceptum transmissione factâ, mutationes illæ coniungunt.

Ergo Signaturæ fetus ab imaginatione.

Proponebat Lutetiæ GVILLELMVS PETIT, Carnutensis. A. R. S. H. M. DC. XLII.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Claudius Guerin.
M. Petrus Yuelin.
M. Petrus Richer.

||

M. Mathurinus Denyau, Profess. Schol.
M. Franciscus le Vignon.
M. Petrus Legier.

M. Ioannes Merlet.
M. Gabriel Harduinus de Saint Jacques.
M. Michael de la Vigne, Decanus.

